

נספח א': מתווה להכרה ולקבלת דירוג כמכללה מקדמת בריאות - תשע"ח

רקע

משרד החינוך מבקש לעודד את המכללות לחינוך לפעול כמסגרות מקדמות בריאות, ולקבל הכרה על כך, במדרג 'כוכבי בריאות', בדומה וכהמשך למהלך של בתי ספר מקדמי בריאות.

מכללה מקדמת בריאות משמשת תשתית לתהליך חינוכי המשלב את תחום הבריאות כחלק מהותי מההוויה החינוכית, החברתית והערכית של המכללה, כמפורט להלן:

- מכללה מקדמת בריאות היא מסגרת מתאימה לקידום בריאות כמודל חברתי, המדגיש במסגרת המבנה הארגוני שלו את פיתוח הפרט, שמירה על איכות חייו ובריאותו.
- מטרתה של מכללה מקדמת בריאות היא לזמן לסגל המכללה ולפרחי ההוראה רכישת ידע ופיתוח אוריינות בריאותית, עמדות ומיומנויות שיובילו להתנהגות מקדמת בריאות ולמניעת התנהגויות סיכוניות. תהליך זה יתרום לעיצוב דמותם החינוכית של הסטודנטים כמורים-מחנכים מובילים מקדמי בריאות, ולטווח הארוך - לאימוץ רצוני של אורח חיים בריא בקרב תלמידיהם, כך שיהוו סוכני שינוי וישפיעו באמצעותם גם על השלומות (wellness) והרווחה (well being) הגופנית, הנפשית, החברתית והסביבתית של החברה והקהילה.
- לשם הכרה של המכללה כמקדמת בריאות וקביעת הדירוג של כוכבי הבריאות –
 - (1) נדרשת מחויבות מוצהרת של ההנהלה להוביל את קהילת המכללה לפעילות משותפת במטרה לעצב התנהגות בריאותית וקידום בריאות בקרב כל באי המכללה.
 - (2) על המכללה לפתח תכנית רצף רב-שנתית המשולבת בתכנית המכללתית. ההכרה במכללה כמקדמת בריאות הינה שנתית. כתנאי לחידוש ההכרה ו/או לעלייה בדירוג כוכבי הבריאות –
 - (א) יש למלא את **טופס הבקשה** (שאלון) המוצג בנספח ג'.
 - (ב) לצרף לטופס הבקשה **תכנית שנתית לשנת הלימודים העוקבת ו/או דוח שנתי מסכם** על השנה שחלפה (למכללות שהחלו בתהליך), שיתבססו על מסמך הסטנדרטים לקידום בריאות של משרד החינוך ויכללו את החלקים הבאים: יעדים, מטרות, תכנים, פעילויות, מעקב והערכה.טופס הבקשה, הדוח המסכם והתכנית לשנה העוקבת יוגשו לאגף להכשרת עובדי הוראה, עד תום אוגוסט מדי שנה.

כ"א באייר תשע"ז
17.05.2017
סימוכין: 2000-1034-2017-0010915

- ניתן לפנות אל צוותי קידום בריאות במחוזות לשם ייעוץ, הכוונה וליווי מקצועי בתהליך פיתוח התכנית המכללתית ובהטמעתה.
- בשלב זה אין מחויבות של המשרד לתקצב מכללות שיוכרו כמכללה מקדמת בריאות. ככל שיוקצה תקציב מתאים לעניין זה עבור המכללות שיוכרו, המשרד יפרסם קול קורא נפרד ובו פירוט התנאים לקבלת התקצוב.

המעבר בין רמות המדרג של כוכבי הבריאות מותנה בהגשת דוח סיכום פעילות מדי שנה ובתכנית לשנה העוקבת, ותלוי באופי, באיכות ובמידת ההטמעה והיישום של מדדי קידום הבריאות במכללה, ולא במספר שנות הוותק והפעילות בתכנית.

תנאי סף הנדרשים להכרה כמכללה מקדמת בריאות או למעבר בין רמות המדרג

כוכב בריאות אחד

1. מחויבות של הנהלת המכללה לשילוב התחום של קידום הבריאות בחזון המכללתי ובתכנית המכללתית השנתית (הצעת יוזמות ופרויקטים) במטרה לעצב את דמות פרח ההוראה כבריא וכמקדם בריאות - אחראי לבריאות ולחינוך לבריאות של תלמידיו לעתיד.
2. מינוי של 'רכז/מוביל בריאות מכללתי', שירכז את צוות ההיגוי, ויוביל את פיתוח התכנית לקידום בריאות ואת יישומה במכללה.
3. הקמת צוות היגוי מכללתי שיפתח תכנית מכללתית שנתית לקידום בריאות ויהיה אחראי להטמעתה במהלך השנה הראשונה לכניסה לתהליך. צוות ההיגוי יכלול נציגי סגל אקדמי, סגל מנהלי וסטודנטים. יו"ר צוות ההיגוי הוא רכז/מוביל הבריאות המכללתי.
4. התכנית המכללתית תכלול תכנון תשתיות ויוזמות והתנהלות הקמפוס כסביבה מקדמת בריאות:
 - סביבה נקייה מעישון (קביעת פינות עישון מופרדות ומרוחקות מאזורי מעבר או שהייה מרכזיים בקמפוס)
 - סביבה היגיינית (קמפוס נקי)
 - סביבה בטוחה במבנים, בכיתות הלימוד, במרחבים הפתוחים

כ"א באייר תשע"ז
17.05.2017
סימוכין: 2000-1034-2017-0010915

- קפטריה המציעה מזון בריא, טרי ומגוון - בכפוף לחוזר מנכ"ל תשע"ו 8(א)1 – על פי [קישור א' וקישור ב'](#).
- מתקני שתייה ברחבי הקמפוס
- הצללה (פינות מוצלות)
- ניטור דרך קבע של מפגעים, אכיפה, דיווח ויישום לקחים.

על המכללה המגישה מועמדות לדירוג **כוכב בריאות אחד** *:

1. לעמוד בכל תנאי הסף האמורים בדירוג זה.
2. למלא ולשלוח טופס בקשה (שאלון) "הגשת מועמדות להכרה ולקבלת דירוג כמכללה מקדמת בריאות" (באמצעות קישור שיפורסם בקול הקורא).
3. לשלוח תכנית עבודה מכללתית שנתית על פי הקריטריונים לעיל בדואר אלקטרוני לאגף להכשרת עו"ה (הכתובת תפורסם בקול הקורא).
4. להמשיך הכרה ו/או עלייה ברמת הדירוג – לשלוח דוח מסכם על השנה החולפת ותכנית עבודה לשנה העוקבת.

=====

שני כוכבי בריאות

להלן המדדים, **מעבר לתנאי הסף של כוכב אחד**:

1. הקמה והובלה של מועצת/מנהיגות סטודנטים לתחום קידום בריאות.
2. קיום 3 פעילויות ומעלה במהלך שנת הלימודים, לרווחת הסטודנטים וסגל המכללה, כגון חוגים, סדנאות, ימי עיון, הרצאות או ימי שיא. הפעילויות יוקדשו לתחומי קידום בריאות כגון תזונה נבונה, פעילות גופנית, אי-עישון, רווחה נפשית וכיצד לאמץ הרגלי חיים בריאים.
3. הוראת קורס בנושא אורח חיים פעיל ובריא (קורס בחירה) לכלל באי המכללה.

¹ חוזר המנכ"ל מרכז את המדיניות וההנחיות בנושאים הבאים: חינוך לתזונה נכונה, נוהלי ההתקשרות עם ספקי הזנה, ההרכב התזונתי של הארוחות ומכירת מזון ושתייה במכונות אוטומטיות, במזנונים, בקפיטריות ובקיוסקים במוסדות חינוך.

כ"א באייר תשע"ז
17.05.2017
סימוכין: 2000-1034-2017-0010915

4. היצע ממכר המזון בקפטריה, במזנונים, באירועים מכללתיים או במכונות אוטומטיות ברחבי המכללה יהיה על פי ההמלצות התזונתיות של משרד הבריאות ובהתאם לחוק ["לחוזר מנכ"ל תשע"ו/8א"](#). תיערך בקרה על עמידה בתקנות החוק וחוזר המנכ"ל במלואן.
5. פיתוח מקצועי של רכז/מוביל הבריאות המכללתי:
6. השתתפות בהשתלמות של מוביל הבריאות² המוצעת מטעם משרד החינוך - בהיקף של 30 שעות לפחות.
7. חובת השתתפות של מוביל הבריאות המכללתי בפורום מובילי בריאות מכללתיים במופ"ת.

על המכללה המגישה מועמדות לדירוג **שני כוכבי בריאות** **:

1. לעמוד בכל המדדים בסעיפים המפורטים בדירוגי * ו- ** כוכבי/ בריאות.
2. למלא ולשלוח טופס בקשה (שאלון) "הגשת מועמדות להכרה ולקבלת דירוג כמכללה מקדמת בריאות" (באמצעות קישור שיפורסם בקול הקורא).
3. לשלוח תכנית עבודה מכללתית שנתית על פי הקריטריונים לעיל בדואר אלקטרוני לאגף להכשרת עו"ה (הכתובת תפורסם בקול הקורא).
4. להמשיך הכרה ו/או עלייה ברמת הדירוג – לשלוח דוח מסכם על השנה החולפת ותכנית עבודה לשנה העוקבת.

=====

שלושה כוכבי בריאות

להלן המדדים, **מעבר לתנאי הסף של שני כוכבי בריאות**:

1. שילוב הקהילה בפעילויות קידום בריאות, כגון הכללת נושאים/יזמות בתחום קידום בריאות במסגרת ההתנסות המעשית של פרחי ההוראה, הזמנת הקהילה לפעילויות הנ"ל.
2. פיתוח ויישום של מגוון דרכים לשיתוף הידע והניסיון והפצתו בקרב מכללות נוספות לחינוך (כגון: פעילויות, תכניות, יזמות, מצגות, הצגת תהליכי למידה).
3. ביצוע תהליכי הערכה של התכנית לקידום בריאות כחלק מהתכנית המכללתית.

² להוציא בעלי תואר שני בקידום/חינוך לבריאות

כ"א באייר תשע"ז
17.05.2017
סימוכין: 2000-1034-2017-0010915

על המכללה המגישה מועמדות לדירוג **שלושה כוכבי בריאות** ***:

1. לעמוד בכל המדדים בסעיפים המפורטים בדירוגי * , ** ו- *** כוכבי בריאות.
2. למלא ולשלוח טופס בקשה (שאלון) "הגשת מועמדות להכרה ולקבלת דירוג כמכללה מקדמת בריאות" (באמצעות קישור שיפורסם בקול הקורא).
3. לשלוח תכנית עבודה מכללתית שנתית על פי הקריטריונים לעיל בדואר אלקטרוני לאגף להכשרת עו"ה (הכתובת תפורסם בקול הקורא).
4. להמשיך הכרה ברמת דירוג זו – לשלוח דוח מסכם על השנה החולפת ותכנית עבודה לשנה העוקבת.

=====

תהליך ההכרה כמכללה מקדמת בריאות לשנת הלימודים תשע"ח

מכללות המעוניינות להגיש בקשה להכרה ולדירוג על פי מדרג כוכבי הבריאות, או להתקדם לדירוג גבוה יותר, כמפורט במסמך זה, מתבקשות לפעול על פי ההנחיות להלן:

1. למלא את טופס הבקשה (שאלון) על פי ההנחיות הכתובות לעיל.
2. לצרף את תכנית העבודה המכללתית בקידום בריאות לשנת הלימודים תשע"ח. יש לפרט בתכנית - מטרות, תכנים, פעילויות, מעקב והערכה על פי הסעיפים הנדרשים בדירוג שלגביו מוגשת בקשת ההכרה. בתהליך התכנון והכתיבה ניתן להסתייע באתר [האינטרנט של הפיקוח על הבריאות](#) וכן [בתבנית לכתובת תכנית עבודה](#).
3. את הטופס ותכנית העבודה המתבקשים יש לשלוח בדואר אלקטרוני אל האגף להכשרת עו"ה: (יפורסם בקול הקורא) עד לתאריך: 1.10.2017

בכבוד רב,

עירית ליבנה

עירית ליבנה

המפקחת על תחום הבריאות

העתק:

איל רם

נוח גרינפלד